

Aan: Provinciale Staten Noord-Holland
Van: Frederieke Schouten, Caring Vets
13 januari '20

Betreft: agendapunt beleid sponsoring evenementen en dierenwelzijn

Geachte leden van de Commissie Economie, Financiën en Bestuur,

Op de agenda van de commissie EFB van 20 januari staat op de agenda 'Afdoening motie 74-2019: dierenwelzijn meenemen bij evenementensponsoring en door GS vastgestelde uitgangspunten evenementensponsoring 2020-2023' (agendapunt 7b).

Ten behoeve van de behandeling van dit agendapunt stuur ik u bij deze een Verklaring van dierenartsenvereniging Caring Vets¹ over het dierenwelzijn bij twee van de evenementen die de provincie wil blijven sponsoren, te weten de Landbouwschouw Opmeer en Jumping Amsterdam.

Caring Vets is een vereniging van dierenartsen die zich uitspreekt over structurele schendingen van dierenwelzijn. Het doel van Caring Vets is advies te geven over dierenwelzijn en ons in te zetten voor een betere bescherming van dieren. We laten onze stem laten horen op het gebied van dierenwelzijn, gebaseerd op onze veterinaire expertise.

Graag verwijs ik u voor de Verklaring naar de bijlage 'Verklaring Caring Vets ten aanzien van sponsoring van evenementen met dieren'.

Met vriendelijke groet,

Frederieke Schouten, Caring Vets,
E-mail: info@caringvets.nl
Tel: 06-48926889

Bijlage:

- Verklaring Caring Vets ten aanzien van sponsoring van evenementen met dieren

¹ <https://www.caringvets.nl/>

Verklaring Caring Vets ten aanzien van sponsoring van evenementen met dieren

De rol en status van het dier zijn de laatste jaren in onze maatschappij sterk veranderd. Hoewel men het acceptabel vindt om dieren te gebruiken ten behoeve van de mens blijkt uit enquêtes dat men als voorwaarde hiervoor stelt dat welzijn van dieren gewaarborgd is en het dier zijn natuurlijke gedrag kan uiten. Ook de Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) pleit voor meer rekening houden met het welzijn van het dier.

Slechts 61% van de Nederlandse samenleving vindt volgens het Trendpanel Paard dat we paarden mogen houden en berijden.^{i,ii}

Volgens een grootschalige enquête door de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) vindt een groot deel van de bevolking dat het welzijn van landbouwhuisdieren verbeterd moet worden en dat er meer rekening moet worden gehouden met de behoeftes van dieren.ⁱⁱⁱ

Natuurlijk gedrag

Wij, dierenartsen van Caring Vets, zijn van mening dat het welzijn van landbouwhuisdieren in Nederland in veel gevallen slecht is. Veel dieren worden absoluut niet in staat gesteld hun natuurlijke gedrag te uiten, wat leidt tot veel chronische stress en dwanggedrag als staartbijten bij biggen, navelzuigen bij kalveren en weven en kribbebijten bij paarden. Deze gedragingen lijden naast stress tot aantastingen van de gezondheid van de dieren. De oorzaken liggen veelal in de manier waarop dieren worden gehuisvest - op een te kleine oppervlakte, zonder uitloop, in een ongezonde, prikkelarme leefomgeving. Paarden staan als kuddedieren veel te vaak eenzaam en te lang in een box zonder sociaal contact. Deze manier van huisvesten dient zo snel mogelijk te worden aangepakt.

Koeien ongevraagd topsporter

Naast het houden van dieren in systemen die ongeschikt en ongezond voor ze zijn, wordt er ook in veel gevallen te veel van dieren gevraagd. Zo is de melkproductie van een koe al jaren extreem aan het stijgen. De gemiddelde melkproductie per koe steeg tussen 1980 en 2019 van bijna 5 duizend liter per jaar tot 9 duizend liter per jaar (CBS). Om die melkplas te produceren is de koe een soort geraamte geworden met een enorm uier. Al haar energie moet ze steken in de melkproductie en dat gaat niet zonder problemen: 25% van de koeien krijgt jaarlijks een pijnlijke uierontsteking, 25% van onze koeien is kreupel, de hoge productie leidt bij de geringste afwijking in haar eetpatroon tot problemen met de stofwisseling, en de magere koeien hebben snel last van verwondingen, doordat ze vel over been zijn. (bron RDA) De hedendaagse melkkoe wordt terecht een topsporter genoemd. Dat heeft een ernstig negatief effect: een koe wordt vandaag de dag gemiddeld maar vijf jaar oud.^{iv} Na drie jaar melkgeven is ze op en wordt ze geslacht. Een koe kan van nature ruim 20 jaar oud worden.^v

Topsport met paarden

Wanneer mensen aangeven dat het berijden van paarden mogelijk moet zijn, voegen ze daar aan toe 'maar het welzijn van de dieren moet voorop staan'. In de paarden-topsport is dat helaas niet het geval. Er wordt (te) veel van de paarden gevraagd, en de wijze waarop we dat vragen is met forse dwang. Opzetteugels dwingen paarden in onnatuurlijke houdingen en bidden met enorme hefboomwerking oefenen ongezond veel druk uit op de gevoelige paardenmond. Onderzoek van de paardenmond voor en na een wedstrijd toont aan dat 83% van de paarden letsels in de mond heeft. Bij 23% van de paarden ontstonden tijdens de wedstrijd verse verwondingen aan de slijmvliezen, de mondhoeken en het tandvlees.^{vi} Soms tot bloedens toe.

Om een jong paard als belofte voor de toekomst zo goed mogelijk te verkopen krijgt het veulen al veel te jong krachtvoer, om maar goed op de veulenkeuring te tonen. Hiermee wordt de basis van maagzweerproblemen al gelegd. Vervolgens worden paarden op jonge leeftijd ingereden en klaargemaakt voor wedstrijden, terwijl de groeischijven nog niet gesloten zijn. Problemen met het bewegingsapparaat binnen enkele jaren komen hierdoor relatief vaak voor. Slechts enkelen halen de top, de rest gaat soms van handelaar naar handelaar. Veel paarden in deze handel lijden aan chronische stress, gedragsproblemen, en aandoeningen van de maag (maagzweren) en het bewegingsapparaat. De verzorging en huisvesting in sport- of handelsstallen is wisselend. Op veel plaatsen staan paarden dag en nacht binnen, wordt er met harde hand getraind en hebben de paarden weinig sociale contacten en bewegingsvrijheid. ^{vii,viii,ix}

Dikbilfokkerij

Nog een uitwas van de menselijk zucht naar hoge productie zijn de dikbilrassen bij koeien. Om steeds meer vlees te produceren zijn er rassen ontwikkeld die zó sterk bespierd zijn dat het kalf niet natuurlijk geboren kan worden. De billen van het kalf zijn dubbel bespierd en te dik geworden, en tegelijkertijd is het bekken van de koe smaller gefokt. Vrijwel 100% van deze kalveren komt met een keizersnede ter wereld. Een keizersnede is een forse buikoperatie, die voor de koe pijn en risico's met zich meebrengt. Een ingreep die alleen in geval van nood zou moeten worden ingezet is routine geworden bij de dikbilrassen 'Belgisch Blauw' en 'Verbeterd Roodbont'. Een volstrekt onnatuurlijke en dieronvriendelijke ontwikkeling, die niet valt uit te leggen aan de maatschappij en eigenlijk verboden zou moeten worden (zoals bij andere diersoorten al het geval is) en al helemaal niet gestimuleerd moet worden. Hoewel de rasverenigingen zeggen de ergste misstanden in de fokkerij tegen te willen gaan zijn de resultaten hiervan nog mager.

Rol van overheden

Caring Vets is van mening dat een ommekeer in de dierhouderij nodig is. De maatschappij eist meer aandacht voor dierenwelzijn en de planeet vraagt een andere, duurzame landbouw en veehouderij. Individuen kunnen hierin juiste keuzes maken, maar daarnaast ligt er een enorm belangrijke rol voor onze overheden. Die moeten een lange termijn visie ontwikkelen, waarin dieren en de planeet niet langer lijden onder de wensen en grillen van de mens. Er is een stip op de horizon nodig op weg naar een toekomst waarin we respectvol omgaan met dieren.

Afgaande op de wens van de maatschappij om het welzijn van dieren in Nederland te verbeteren is het niet langer acceptabel om belastinggeld uit te geven aan evenementen die het welzijn van dieren verslechteren. Gemeentelijke, provinciale, landelijke én Europese overheden kunnen hier met goed fatsoen niet langer aan bijdragen.

Als dierenartsen willen wij u dan ook met klem vragen hier niet langer aan mee te werken. Deel geen beloning uit aan een evenement als Jumping Amsterdam, waar met behulp van schadelijke dwangmiddelen teveel gevraagd wordt van paarden, onder stressvolle omstandigheden. Sponsor niet een evenement als de landbouwshow te Opmeer, waar de ongezond hoge productie van melkkoeien gestimuleerd wordt met veekeuringen, en de dikste dikbillen de grootste complimenten krijgen. Het is heel goed nieuws dat dit jaar wordt afgezien van een roofvogelshow, maar beelden van de landbouwshow uit 2019 laten nog meer leed zien: papegaaien in kleine volières waar ze de vleugels niet kunnen uitslaan, een show met slangen en krokodillen die uit kleine kistjes tevoorschijn worden getoverd, tuigpaardenraces met strakke staartbeugels en onnatuurlijke houdingen die met zware trainingen worden bewerkstelligd, en een trots geshowde dikbilstier die bijna bezwijkt onder zijn eigen spiermassa.

U hoeft hier niet langer aan bij te dragen. Het goede nieuws is namelijk dat er ieder jaar meer initiatieven bijkomen, die wél uw investering waard zijn. Maneges, die investeren in permanente

groepshuisvesting voor paarden (en de wachtlijsten voor dit soort maneges zijn groot), melkveehouders die het kalf langer bij de koe houden, diervriendelijke varkenshouders die hun dieren laten wroeten. Dit soort initiatieven verdienen maatschappelijke steun, en u heeft de macht in handen dit te realiseren. Voor sponsoring heeft u een ruime keuze aan mooie evenementen waarvoor géén dieren worden ingezet, zoals de Dam tot Dam loop, de Beach Cleanup, en mooie sportevenementen zonder dieren.

Caring Vets vraagt de Gedeputeerde en de leden van Provinciale Staten om de subsidieregeling aan te passen aan de wens van de bevolking. Een betere toekomst voor dieren ligt mede in uw handen.

Wij wensen u veel wijsheid toe in uw beslissing.

ⁱ Tijdschrift voor Diergeneeskunde 145, 1 januari 2020, online beschikbaar via <https://www.knmvd.nl/is-er-in-nederland-draagvlak-voor-verantwoord-paardrijden-en-paarden-houden/>

ⁱⁱ <https://www.nrc.nl/nieuws/1994/03/26/het-evangelie-volgens-mani-7218938-a397068>

ⁱⁱⁱ RDA, 2019 – De staat van het dier. Online beschikbaar via:

<https://www.rda.nl/publicaties/publicaties/2019/02/14.02.2019-rapportage-publieksenquete-de-staat-van-het-dier-kantar-public/14.02.2019-rapportage-publieksenquete-de-staat-van-het-dier-kantar-public>

^{iv} Boerderij, 2015, 'Weinig schot in verlengen levensduur melkkoe', online beschikbaar via

<https://www.boerderij.nl/Rundveehouderij/Nieuws/2015/12/Weinig-schot-in-verlengen-levensduur-melkkoe-2738289W/>

^v RDA 2006, Hoogproductief melkvee: grenzen aan groei? Online beschikbaar via:

https://www.rda.nl/binaries/raad-voor-dierenaangelegenheden/documenten/zienswijzen/2006/06/01/rda-zienswijze-hoogproductief-melkvee-grenzen-aan-groei/RDA_2006_07+Hoogproductief+melkvee_grenzen+aan+groei.pdf

^{vi} Rijckaert, UGent, 2013, De impact van het bit op de paardenmond. Online beschikbaar via

https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/062/619/RUG01-002062619_2013_0001_AC.pdf

^{vii} <https://www.horses.nl/infos/gaat-de-liefde-voor-paarden-en-topsport-niet-samen/>

^{viii} <https://aimeederooij.nl/paardensport-dierenwelzijn/>

^{ix} <https://www.bitmagazine.nl/welzijn/paarden-topsport-missen-voorbereiding/24601/>